

KAPİTALİZME DARBİYİ ANTİ-EMPERYALİST MÜCADELE İNDİRECEKTİR

Aydınlık Gazetesi, 18 Ekim 2011

Yıldırım Koç

Bugünün dünyasını anlamak istiyorsanız, kapitalizmin kârının kaynağındaki çeşitlenmeyi kavramak zorundasınız.

Kapitalizm, Marx'ın analizlerini yaptığı dönemin kapitalizmi değildir. Ayrıca Marx'ın öncelikli amacı, kapitalist toplumun kendi iç dinamik ve çelişkilerini kavramaktı. Bu nedenle, kapitalist ilişkilerin analizinde temel varsayımı, kapitalistin kârının tek kaynağının işçinin sömürülmesinden elde edilen artık-değer olduğuydu. Bu analiz, sınıf çelişkilerinin kavranabilmesi açısından gereklidi. Ancak tekelci kapitalizm ve emperyalizm döneminde bu analiz önemli ölçüde değişti.

Kapitalizm, ücretli emek sömürüsüne dayalı, üretim araçları mülkiyetine sahip olan kapitalistlerin işçinin yarattığı değer bir bölümüne ("artık-değer") el koyduğu üretim biçimidir.

Bu sömürünün doğal sonucu, işçi sınıfı ile sermayedar sınıf arasındaki uzlaşmaz çelişkidir.

Bu uzlaşmaz çelişki, sermayedar sınıf için vazgeçilmez bir başbelasını yarattı. Kapitalist sömürüye maruz kalan işçiler köylülerden farklıdır. Tepkilerini çok daha örgütlü ve sert biçimde gösterirler.

Sermayedar sınıf da kendini bu tehdiye karşı korumaya çalışırken, kâr kaynaklarını çeşitlendirdi.

Küçük üreticiliğin tasfiye olmadığı ülkelerde, kapitalistler, fiyat mekanizmaları aracılığıyla, kendi ülkelerindeki küçük üreticilerin ürünlerini değerlerinin altında fiyatlarla satın almaya başladılar. Kapitalistlerin malları ise bu kesimlere değerlerinin üstünde fiyatlarla satıldı. Böylece kapitalistin kârının unsurları çeşitlendi. Bunun sınıflar mücadelesine yansması ise, işçi sınıfının özellikle topraksız ve az topraklı yoksul köylüyle, kırsal kesimde ve kentlerdeki küçük burjuvaziyle sermayeye ve özellikle tekelci sermayeye karşı ittifakı oldu.

Sermaye tekelci sermayeye dönüştükçe, malların fiyatları değerlerinden iyice saptı. Özellikle tekelci kapitalizm (emperyalizm) döneminde sermayedarın kârının önemli bir bölümü, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin halklarının yağmalanmasından elde edilmeye başlandı. Bu gelişimin sınıflar mücadelesine yansması, anti-emperyalist mücadelenin yükselmesi oldu.

Özellikle son 40-50 yıllık dönemde sermayedar sınıfın kârı içinde sıcak para operasyonlarının önemi arttı. "Kumarhane kapitalizmi" olarak nitelendirilen ilişkiler, üretimden çok parasal ilişkilerle kâr elde etmeye yöneldi. Kapitalizm üretimden kopmaya, iyice parazitleşmeye başladı. Bu süreçte sömürülen de az gelişmiş ülke halkları oldu.

Avrupa işçi sınıflarının emperyalist sömürü olanaklarının yaratılması sonrasında ehlileşmesi, evcilleşmesi, reformistleşmesi bu süreçle olmuştur.

Emperyalist ülkelerin işçi sınıfları, kendi sermayedarlarının dünya ölçeğinde uyguladığı sömürden pay almakta ve bu nedenle de kendi emperyalistlerini açıkça desteklemektedir.

Bu ülkelerde nüfusun yaklaşık yüzde 85-90'ı işçi sınıfını oluşturmaktadır. Bu işçiler, deneyimlidir, bilgilidir, bilinçlidir. Tercihleri ise emperyalist politikalar uygulayan muhafazakar veya solcu görünümlü hükümetlerdir. Bu hükümetlerin hepsi emperyalist sömürüyü sürdürmekte, desteklemekte, güçlendirmektedir.

Günümüzde emperyalist ülkelerin sermayedarlarının kârının büyük bölümü emperyalist sömürden elde edilmektedir. Artık-değer sömürüsü ikincil plandadır.

Avrupa işçi sınıflarının yeniden devrimleşmesinin önkoşullarından biri ise emperyalist sömürünün sona erdirilmesidir. Emperyalist sömürden Avrupa işçi sınıflarına aktarılan pay dikkate alınmadan bu ülkelerin bazılarında zaman zaman ortaya çıkan işçi eylemlerini yaklaşan bir devrimin habercisi sanmak, emek değer kuramının kavranmadığının bir göstergesidir.

Günümüzde kapitalizme darbeyi anti-emperyalist mücadele indirecektir.